Oświadczenie złożone przez senator Ewę Matecką na 37. posiedzeniu Senatu w dniu 16 lutego 2022 r.

Oświadczenie skierowane do prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego

Pandemia spowodowała, że duża grupa małych i średnich przedsiębiorstw została zmuszona do zawieszenia działalności, a nad wieloma zawisło widmo bankructwa. Proponowane przez rząd tzw. tarcze antykryzysowe miały być w tym wypadku działaniem osłonowym ratującym rodzime firmy przed upadkiem. Dziś okazuje się, że spora grupa przedsiębiorców otrzymuje wezwania do zwrotu pełnej kwoty otrzymanej pomocy. Co więcej, chcąc odwołać się od takiej decyzji na drodze sądowej, natrafiają na kolejne komplikacje. Kolejne tarcze, które miały pomóc przetrwać kryzys, w rezultacie stanowią dziś źródło nowego kryzysu, nierzadko głębszego niż ten z początków pandemii.

Wobec tak poważnych problemów i nowych obciążeń, jakie dotknęły polskie przedsiębiorstwa wraz ze zmianami podatkowymi od stycznia 2022 r., wyraźnie wzrasta zainteresowanie możliwością przeniesienia działalności gospodarczej do Czech bądź na Słowację lub nowej jej rejestracji w tych krajach. Spora grupa firm zostaje niejako wypchnięta z kraju i zmuszona do poszukiwania alternatywy dla rosnących kosztów prowadzenia przedsiębiorstwa w Polsce. Jak wskazują eksperci firm doradztwa gospodarczego, którzy pomagają przedsiębiorcom w dokonaniu tego rodzaju przeniesienia, zjawisko nasiliło się już w połowie 2021 r., kiedy to ogłoszono wstępne założenia Polskiego Ładu. Mając do wyboru stabilny i uczciwy system podatkowy w kraju ościennym, przejście do szarej strefy lub upadłość, coraz większa liczba firm decydować się będzie na to pierwsze z wymienionych rozwiązań, a tym samym wspierać podatkami czeski bądź słowacki budżet.

W obliczu opisanej sytuacji i licznych zgłoszeń przedsiębiorców, którzy stanęli wobec tak dramatycznego wyboru, oczekuję odpowiedzi na kilka zasadniczych pytań.

1. Czy rząd zamierza w jakikolwiek sposób uregulować problem niejasnych przepisów dotyczących pomocy dla przedsiębiorstw w ramach tarcz antykryzysowych?
2. Kiedy ustalona zostanie ujednolicona i jasna droga odwoławcza dla przedsiębiorców pokrzywdzonych w wyniku stosowania niejasnych przepisów?
3. Czy rząd ma jakikolwiek plan powstrzymania ucieczki z Polski małych i średnich przedsiębiorstw?

Sytuacja wymaga szybkich i skutecznych rozwiązań. Dlatego oczekuję również pilnego odniesienia się do poruszonych kwestii.

Ewa Matecka